

[Formanden.]

mig, at det ærede Medlem er for langt udenfor Forslaget, at det nærmest er en første Behandling.

Ordføreren (Vilhelm Rasmussen): Jeg maa selvfølgelig rette mig efter Formandens Henstilling. Det var min Hensigt til Vejledning for Befolkningen, ogsaa for den høje Rigsdag, at give en Oversigt over de Ændringer, det Lovforslag indfører, som nu her er til tredie Behandling og skal vedtages. Jeg er nu kommet lidt i Forlegenhed, fordi det er lidt svært for mig at finde, hvor jeg saa skal gaa hen.

Siden Loven af 1894 er Uddannelsen af Folkeskolens Lærere ikke blevet forandret ved Lov; hverken Højre indtil 1901 eller Venstre efter Systemskiftet i 1901 har rørt en Finger for ved Lovgivning at forbedre Folkeskolens Læreres Uddannelse. Og dog gav Almenskoleloven af 1903 en naturlig Anledning dertil. Jeg skal ikke kritisere, at Venstre ikke straks foreslog Forbedringer i Læreruddannelsen, thi Almenskoleloven var oprindelig en Reform af Datidens Latinskole, der blev til Gymnasium, underbygget af en Mellemskole med dertil knyttet Realklasse. Det er, som forleden bemærket, Hr. J. C. Christensen, vi alle kan takke for de mange Realister og Studenter, og jeg for min Del takker ham.

Det viste sig imidlertid, at Mellemskolen og Realklassen var Skoleformer, som Folkeskolen udmærket godt kunde magte, naar den blot havde de fornødne Lærerkrafter. Men saa begik Venstre den skæbnesvangre Fejl at lægge Hænderne i Skødet som Lovgivere paa dette Omraade. Fra Demokratiet Side har der derimod været den mest levende Interesse for en forbedret Læreruddannelse, og heri mødtes de med Lærerstandens Krav.

Stærkere endnu virker dog Livets Krav, som hver Dag i det stille viser, at vor Læreruddannelse er blevet forældet. Læreren kan almindeligvis ikke det, som Tiden netop kræver af ham. Det var min Hensigt ud fra de Erfaringer, jeg har som Skolemand, at paapege dette. Det skal jeg efter den Tilrettevisning, jeg har faaet, undlade. Men ud fra mine Erfaringer maa jeg mene, at der med det foreliggende Lovforslags enkelte Paragraffer vil ske en meget betydelig Ændring i Læreruddannelsen, og det skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om, idet jeg gaar ud fra, at det maa være vejledende at vide,

hvilket nyt der indføres ved det Forslag, der nu er til tredie Behandling.

I § 1, 1ste Stykke, hedder det, at

„Seminariets Undervisning skal være præget af de Krav, Elevernes fremtidige Gerning som Lærere stiller til dem“.

Heri ligger der efter min Mening et Krav om en radikal Ændring i Seminariernes Undervisningsform og Eksamen. Hvis Lærerne skal kunne lære deres Elever at øve Selvvirksomhed i Skolen, maa de selv have lært det paa Seminariet, og det er et meget betydningsfuldt Fremskridt, at Forslaget i § 1, 1ste Stykke, kræver, at dette skal ske i alle Klasser, medens den gældende Seminarielov kun kræver, at der i det sidste Aar fornemmelig skal gives de unge den Uddannelse, som deres fremtidige Gerning som Lærere kræver.

Set i den Belysning er det klart, at det har tillige en særdeles stor Betydning, at Seminariet fremtidig skal være 4-aarigt, uden at Fagkredsen faar anden Udvidelse end et fremmed Sprog og Sløjd for de mandlige Elever. Baade derved, at Lærerne faar et Undervisningsaar til, og ved den Gaffeldeling i to Linier, der de to sidste Aar indføres i § 6, bliver der ved Seminarierne faktisk færre Fag for Eleverne til Trods for, at Fagenes Tal er blevet forøget med eet for Kvinder og to for Mænd, og der bliver Tid til at opøve Elevernes Evne til Førstehaandsarbejde.

Da jeg lægger saa stor Vægt paa dette — det er efter min Mening Kærnen i Reformen —, er det mig en stor Glæde, at disse Synspunkter i den store Skolekommission fik Tilslutning ogsaa fra mange betydende Venstremænd. Daværende Seminarieforsstander Stig Bredstrup, der var tilkaldt som sagkyndig, udtalte for sin Del, at vilde man Overbelastningen til Livs og naa et mere selvstændigt Arbejde, maatte der indføres en Liniedeling i Seminariet. Og Forstander Vinther, der ligeledes var tilkaldt som særlig sagkyndig, udtalte, at en 4-aarig Undervisning vilde give Mulighed for at optage nogen Undervisning i fremmede Sprog og vilde give Eleverne mere Arbejdsro og muliggøre, at der lagdes et godt Grundlag for videre Uddannelse; men Fejlen ligger i, at Eleverne mangler Tid til virkelig selvstændig Tilegnelse.

Ogsaa afdøde Jørgen Pedersen erkendte, at der trænges til mere Tid, thi, sagde han, enten maa Undervisningen være 4-aarig med mindre Krav ved Optagelsen eller 3-aarig med strengere Krav. Lærer Søgaard udtalte, at han kunde gaa med til et 4-aarigt